АРЯАШАДАЙ ИЛАЛТА ШЭНЭ АМЖАЛТАДА УРЯАЛНА

Гүрэндэ таряа худалдаха социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэн манай республикын ажалшадые КПСС-эй Центральна итет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет халуунаар амаршалба.

Парти, правительствынгаа амаршалгада харюу болгон, республикынгаа арадай ажахые хүгжөөхэ талаар шэнэ амжалта туйлахын өө тэмсэе!

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№248 (10002) | 1962 оной октябриин 19, пятница | Сэн 2 мүнгэн

* *

Республикамнай гүрэндөө **6.615.000** пүүд таряа худалдаба. Гадна урдань зээлээр абаһан **1.200.000** пүүд орооһо таряан гүрэндэ бусаагдаба. Тиигэжэ энэ жэлдэ хамта дээрээ **7** миллион **815** мянган пүүд таряан бэлэдхэлэй пунктда тушаагдаба.

* *

Эхэ орондоо —

6,6 миллион пүүд

ТАРЯАН!

Улаан-Үдэ
Кабанск
Загарай
Хори
Тарбагатай
Хэрэн
Гусиноозерск
Мухар-Шэбэр
Петропавловка
Закаменск
Хяагта
Бэшүүр

КПСС-эй Буряадай обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Буряадай АССР-эй колхознигуудта, совхозуудай хүдэлмэришэдтэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ, бүхы ажалшадта

ряадай АССР-эй колхознигууд, уудай хүдэлмэришэд, хүдөө н мэргэжэлтэд, бүхы хүилэгшэдэй гүрэндэ таряа хуа социалис уялгаяа дүүргэһэ- КПСС-эй Центральна Комитет, эй Министрнүүдэй Совет һанаангяар тэмдэглэнэ. 6 миллион нган пүүд таряа Эхэ оронойнбаарта оруулба. Энэнь түсэараалагдаһанда орходоо 1 мил-559 мянган пүүдээр ехэ боло-

ар ашаглаха хэрэг һайжаруул- газар тариалангай культура лүүлһэнэй, партийна, советскэ, оюзна ба комсомолой органиудай, нютагай үйлэдбэриин ениинүүдэй КПСС-эй XXII съездын, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхын тула эмхидхэлэй ба политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулһанай ашаар иимэ амжалта туйлагдаба.

Гүрэндөө таряа худалдаха социалис уялгаяа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалаад, совет арадуудай хани барисаата бүлэ соо шэн габьяата ажалаараа колхозууд ба совхозуудай ниитын ажахые саашадань бэхижүүлжэ, хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые элбэг ехээр абадаг болохо аабза гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет батаар найдажа байна.

СС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ ***СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ***

Буряадай АССР-эй ажалшад гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа дүүргэбэ

адай АССР-эй колхоз-, совхозуудай хүдэлмэба хүдөө ажахын мэргэ- партиин XXII съездын, ЦК-гай мартын Пленидхэбэринүүдые боэелүүлэн, гүрэндэ таалдаха социалис уялрэгдээ гэжэ КПСС-эй льна Комитедтэ, СССРистрнүүдэй Соведтэ, Сергеевич Хрущевто э.

ликын совхозууд ба д 6 миллион 615 мянд таряа гүрэнэй аморуулаа, энэнь хараан түсэбһөө 1 миллион ган пүүдээр ехэ болоэндэ таряа худалдаһөөр. Колхозууд ба д үрэһэ хүрэнгөөр төө хэрэглэмжые хугаа, эдеэ хоолдо, мажэлдэ хэрэглэгдэхэ йгуулаа.

-эй ЦК-гай мартын шиидхэбэреэр байһан хүдөө ажахын рганууд—нютагай үйн управлениинүүд тар ургуулжа, гүрэндэ ха хэрэгтэ ехэ үүргэ Энэ жэлдэ газар таай хубаарилга нилээд лагдаа, ороохото ба ргамалнуудай тарилхэгдөө. Кабанскын ба дын нютагай үйлэдуправлениинүүдэй колба совхозууд энэ жэлургуулха талаар һайн элтэй болобо. Эндэхи зарим зарим газарһаа гектарай 25 центнер горохой ургаса абтаба.

Ниитын мал ажалые хүгжөөхын тула Коммунис партиин ба Советскэ правительствын анхарал оролдолгодо харюу болгон, мяха, һү болон мал ажалһаа абтадаг эдеэ хоолой бэшэ зүйлнүүдые ехэдхэхын тулада бии байһан бүхы арга боломжонуудаа хүсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ хэмжээнүүд республикада абтажа байнхай. Олонхи колхозууд ба совхозууд 1962 ондо хонидоо искусственнаар үрэжүүлжэ, үбэл эртын хурьга абаха арга хэрэглэдэг болоо, адуу малые түргэнөөр томо болгожо, шахан таргалуулха онол арга нэбтэрүүлнэ.

Ниитын малда үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэхын тула тэмсэн, Буряад ороной колхозууд ба совхозууд 1962 ондо кукурузын тарилга 70 мянган гектар болгоо. Урда жэлдэнь 54 мянган гектар байһан юм. Кукуруза ехээр тарижа, ургасынь дээшэлүүлһэнэй ашаар республика дотор 749 мянган тонно силос дарагдаа. Энэнь нёдондо жэлэйхидэ орходоо 225 мянган тонноор ехэ гү, али 43 процентээр үлүү ехээр дарагдаа. Энэ жэлдэ кукурузашадай олон звенонууд кукурузын һайн ургаса туйлаа. Суулгын совхозой звеное даагшад Николай Кондратюков ба Дамба Жанаев гэгшэд 600 гектарай га бүриһөө һүн эдеэтэй болоһон буурсагтай 700 центнер кукурузын набша намаа абаһан байна.

Республикын промышленна предприятинуудай коллективүүд ба дээдэ ба дунда һургуулинууд колхозууд, совхозуудай ургаса хуряалгада, гүрэндэ таряа тушаалгада ехэ туһаламжа үзүүлээ.

Ороохото болон хүдөө ажахын бэшэ ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ, мал ажалһаа абтадаг эдеэ хоолой зүйл ехэдхэхэ хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд республикада үшөөл ехэ бии гээшэ. Буряад ороной хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ерэхэ жэлдэ эдеэ хоолой гол шухала ургамал болохо шэниисын тарилга 100 мянган гектар хүрэтэр, кукурузын тарилга 30 мянган гектараар ехэ болгохоор шиидхэбэ. Газар тариалангай ба мал ажал эрхилхэ культура дээшэлүүлжэ, хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абадаг болохын тулада эдэнэр бүхы хүсэ шадалаа зорюулна.

Эдеэ хоолой зүйл элбэг дэлбэг болгохын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлдэ, манай орондо коммунис общество байгуулхын тулада өөһэдынгөө хубита нэмэри оруулхын тулада үшөө һайнаар хүдэлмэрилхэбди гэжэ Буряадай АССР-эй ажалшад КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедые, СССР-эй Министрнүүдэй Соведые, Никита Сергеевич Хрущевые найдуулжа байна.

ТАСС-ай мэдээсэл

оной октябриин 17-до Советскэ Союз дотор ...» гэжэ газарай зэлжээтэ хэмэл одон табиг... ол одон газарые тойрон дабшаха замда ороо ... минута соо газарые тойрохо, ... рай нюрууһаа эгээн холонь (апогей) 380 ... дүтэнь (перигей) 210 километртэ, ...торһаа 65 градус һөөлжүүгээр ниидэнэ. ... мартын 16-да ТАСС-ай соносхоһон про... һоор замбуулинай дайдые саашадань шэнжэлэн үзэхын тулада научна аппаратура, 19,995 мегагерц частота дээрэ хүдэлдэг радиопередатчик, замыень наринаар хэмжэхэ радио түхеэрэлгэ, приборнуудай болон научна аппаратурын хүдэлмэри тухай мэдээнүүдые Газарта дамжуулха радиотелеметрическэ оньһон түхеэрэлгэнүүд хэмэл одон дээрэ тодхогдонхой.

Хэмэл одон дээрэ тодхогдоһон аппаратура гэмгүй һайнаар хүдэлнэ.

Абтаһан мэдээнүүдые тоололго-согсололгын центр согсолон шэнжэлжэ байнхай.

ХҮДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДАЙ АЛДАРТА ИЛАЛТА

А. У. МОДОГОЕВ,
КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь

Буряад оронойимнай хүдөөгэй ажалшад Эхэ орондоо 6 миллион 615 мянган пүүд таряа худалдаба. Гадна республикымнай колхоз, совхозууд гүрэнһөө зээлеэр абаһан үрэһэнэй түлөө бэлэдхэлэй пунктда 1.200.000 пүүд таряа оруулба. Тиигэжэ ажалай ехэ илалта туйлагдаа. Энээнэй урда тээ манай республика ямаршье һайн ургасатай жэлдэ тэды шэнээн ехэ таряа гүрэндөө худалдадаг байгаагүй.

Манай таряашадай ажалай илалта партиин XXII съездын, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэдэнэрэй шэн зоригтойгоор тэмсэһэнэй аша үрэ мүн. Республикын хүдөөгэй ажалшад коммунизм байгуулгын асари ехэ Программаар зоригжон бүгэдэ арадай хэрэгтэ һайн туһа нэмэри оруулхаяа оролдожо, тариалан дээрээ угаа ехэ хэшээлтэйгээр ажаллаһан байна. Үндэр ургаса ургуулхын, тэрээнээ саг сооНь хуряахын түлөө, гүрэндэ таряа худалдаха талаар уялгануудаа дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэхэ зуураа бүхы бэрхэшээлнүүдые шэн зоригтойгоор, шадамар бэрхээр дабажа гараһан байна гээшэ. Тиимэһээ тэдэнэр туйлаһан илалтаараа омогорхохо дүүрэн эрхэтэй.

Аймаг бүхэндэ, совхоз, колхоз бүхэндэ таряа хуряалгын халуун хаһа соо, мүн хээрын бусадшье ажалда хүдөө ажахын үйлэдбэриин олон түрүүшүүл ажалай баатаршалгын бодото үльгэр жэшээ харуулһан байгаа. Тэдэнэй заримыень нэрлэе. Мухар-Шэбэрэй аймагай «Победа» колхозой Д. М. Полянский болон З. З. Голендухин гэгшэдэй, Сэлэнгын совхозой Г. Р. Цырендоржиевай, Бэшүүрэй аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой Н. В. Шихановай, Тарбагатайн аймагай «8-е Марта» колхозой В. А. Торгашинай, Чисаанын совхозой М. Е. Ивановой, Үдын совхозой М. В. Козловой комбайнова агрегадууд сагай зохид һайн уларил шадамараар хэрэглэжэ, агрегадуудайнгаа ажалай үндэр бүтээсэ туйлаһан байгаа. Тэдэнэр тус бүри 450—550 гектар таряа хуряагаа. Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн К. Г. Тимофеев, Погранична совхозой хүдэлмэришэн Б. В. Банов, Боргойн совхозой хүдэлмэришэн Я. Е. Банзаракцаев болон бусад лафетнэ жаткаар 550—600 гектар хуряаһан байгаа. Яруунын аймагай «Победа» колхоздо тракторист Д. О. Ешиев, Хяагтын аймагай «Дружба» колхоздо тракторист П. П. Воробьев, Яруунын аймагай «Коммунизм» колхоздо шофернууд Г. П. Клинов болон Г. Д. Доржиев гэгшэд тон һайнаар ажаллаа. Колхозууд болон совхозуудта туһалхаяа хүдөө гараһан городой олохон хүнүүд механизаторнуудаар ажаллахадаа тон һайн ажалай жэшээ харуулаа. Жэшээлхэдэ, Буряадай хүдөө ажахын институдай студент Марк Мункуев «С—6» комбайнаар 13 хоногой турша соо 300 гектар таряа хуряагаа. Улаан-Үдын бетонно-асфальтын заводой хүдэлмэришэн И. Л. Паньков, хүдөө ажахын институдай студентнүүд Д. Шарапов, А. Котлаков гэгшэд комбайнернуудаар ажаллаха зуураа, нормоёо нилээд үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Иимэ жэшээнүүдые харуулха болоо һаа тон олон.

Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэринүүдые һайнаар үнгэргэхын, үндэр ургаса ургуулжа, тэрээнээ эмхитэйгээр хуряахын түлөө тэмсэлдэ нютагай үйлэдбэриин колхозно-совхозно управлениинүүд ехэ үүргэ

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

Газар таряалангай, мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэ

* * *

ХҮДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДАЙ АЛДАРТА ИЛАЛТА

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

дүүргэбэ. Тэдэнэр аймагуудай партийна болон советскэ эмхи зургаануудтай нягта барисаатайгаар ажаллажа, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ түрүү дүй дуршэл үсэд нэтэрүүгээр нэбтэрүүлһэн байна.

Августын 10-һаа эхилээд, мүн сентябрь соо үдэр бүри хура бороо орожо, сагай уларил таарамжагүй байһаншье һаань, республикын олонхи колхозууд болон совхозуудта хуряалгын хүдэлмэри урда жэлнүүдтэ орбол нилээдгүй эмхитэйгээр ябуулагдаба. Гүрэндэ таряа тушааха, худалдаха уялгануудаа дүүргэхын түлөө мүрысөөн хуряалгын түрүүшын үдэрһөө дэлгэржэ эхилээ бэлэй.

Мухар-Шэбэрэй таряашад ехэхэн нэмэри хамтын хэрэгтэ оруулһан байна гээшэ. Мухар-Шэбэрэй аймагай колхозууд болон совхозууд үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орбол дүрбэ дахинһаа үлүү гэхэ гү, али 2 миллион шахуу пүүд ороohо гүрэндөө худалдаһан, тушааһан байна. Хориин нютагай үйлэдбэриин управлениин харьяата колхозууд болон совхозууд гүрэндэ таряа худалдаха талаар абаһан уялгануудаа нилээд үлүүлэн дүүргээ. Хориин аймагай совхозууд үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орбол 4—4,5 дахинһаа ехэ таряа гүрэндөө тушааба. Мүн тэрэшэлэн, Кабанскын нютагай управлениин харьяата колхозууд болон совхозууд, Тарбагатайн, Сэлэнгын, Баргажанай, Загарайн болон бусад аймагуудай колхозууд гүрэндэ таряа тушааха, худалдаха талаар абаһан уялгануудаа үлүүлэн дүүргээ.

Республикын колхозууд, совхозууд гүрэндэ таряа худалдаха социалис үндэр уялгануудаа дүүргээд, тэрээнһээ саада тээ 1963 онойнгоо тарилгада хэрэгтэй болохо үрэнэ хүрэнгэеэ хүсэд дүүрэнээр хааһа абаһан, ниитын малда эдюулхэ концентрированнэ тэжээл бэлдэжэ абаһан байна гээшэ.

Республикын хүдөөгэй ажалшадай ехэ илалтые тэмдэглэхэ зуураа, тэрэнэй хажуугаар хүдөө ажахын энэ жэлэй дүнгүүдые зүбөөр сэгнэхэ, манай ажал хүдэлмэридэхи олон тоото дутагдалнуудые алгасажа гарахагүй ёһотойбди. Тэдэ дутагдалнуудһаа зүб тобшолол хэхэ уялгатайбди.

Мүнөө жэлэй ажал хүдэлмэриһөө ямар тобшолол, ямар һургаал абаха зэргэтэйбди.

Партиин XXII съездын, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхын, Н. С. Хрущевой заабари болон зүбшэлнүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэхэ зуураа тарилгынгаа талмайн структура эрид шууд шэнэлһэн, ургаса багатай культурануудые тарихаяа болиһон, тэдэнэй орондо шэмэ ехэтэй, үндэр ургасатай культурануудые таридаг болоһон—эгээл тиимэ колхозууд болон совхозууд таряан ажалые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ эрхим үрэ дүн туйлаа гэжэ хүдөө ажахын жэлэй даб дээрэхи дүнгүүд харуулна. Шэниисэ ехээр тариһан газартал оpooho таряан ехээр абтаа гээшэ.

Иимэ нэгэ жэшээ харуулая. Тарбагатайн аймагай «Маяк», Загарайн аймагай «Гигант» колхоз газарайнгаашье, мүн сагай уларилай талааршье адлишуу байдалтай. Энэ хоёр колхоз таряанай газараар тэнсүү. «Гигант» колхоздо оpoohoто культуранууд 3700 гектарта, «Маяк» колхоздо 3800 гектарта таригдаһан байгаа. Тиигээд «Гигант» колхоз 1400, харин «Маяк» колхоз 3200 гектарта шэниисэ тариһан байба. Түрүүшын колхоздо оpoohoто культурануудайнь гурбанай нэгэ хубиһаа үлүүнь, нүгөөдэ колхоздонь зургаанай табан хубиһаа үлүүнь шэниисэ таригдаһан байба. Тиигээд «Гигант» колхоз дунда зэргээр гектарһаа 9 центнер, «Маяк» колхоз 13 центнер оpooho хуряажа абаһан байгаа. «Гигант» колхоз гүрэндөө 6650 центнер, харин «Маяк» колхоз 15600 центнер оpooho худалдаа. Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз «Маяк» колхозой зэргын газар дээрэһээ үшөө бүри ехэ ургаса—гектарай 18 центнер хуряан абажа, гүрэндөө 32 мянган центнер таряа худалдаһан байна.

Иимэ жэшээнүүд аймаг бүхэндэ олон бии. Бүхы республика дотор шэниисын тарилгын талмай мүнөө жэл 35 мянган гектараар ехэ болоо. Тиихэтэй хамта, обёос болон ургаса багатай бусад культуранууд багаар таригдаа. Иимэ хубилалта болоод байхада оpooho таряан ехээр абтадаг болобо.

Тиимэһээ, хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүдэй түрүүшын тобшолол юун байха ёһотойб гэхэдэ, тарилгын талмайн структурые саашаданшье һайжаруулха, түбхын түрүүндэ шэниисын тарилга ехэ болгохо хэрэгтэй. Ерэхэ жэл шэниисын тарилгые 100 мянган гектарһаа доошо бэшээр ехэ болгожо шадахабди, болгохо уялгатайшьебди.

Оpooho таряанай ажал хүдөө ажахын үйлэдбэриин үндэһэ һууринь мүн. Оpooho таряа үйлэдбэрилгые эрид шууд ехэдхэхэ гээшэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые хүгжөөн дэбжээхэ зайлашагүй эрхэ нүхэсэл мүн. Манай республикын олонхи аймагуудта, оpoohoто культурануудай дундаһаа эгээл ехэ ашагтайнь юун бэ гэхэдэ, шэниисэ болоно. Энэнь мүнөө жэл илангаяа тодоор харагдаһан байна.

Хэрбээ бидэнэр тарилгынгаа талмай саашань үргэдхэншьегүйгөөр, зүгөөр ургаса багатай культурануудые тарихаяа болижо, орондонь үшөө зуун мянган гектар шэниисэ мүнөөнэйхидэ орбол ехээр таридаг болоо һаа, дунда зэргээр гектарай 8—10 центнер шэниисэ хуряадаг болоо һаа, гүрэндэ худалдахын тулада, мүнөөнэйхидэ орбол 4—5 миллион пүүд таряа үлүү абажа шадахабди. Тэрээнһээ гадуур, тэрэ таряанһаа гахай, шубуу болон бусад түрэлэй малда эдюулхэ концентрированнэ тэжээл дутамаггүй абажа шадахабди.

Мүнөө жэл республикадамнай горох болон бобы анха түрүүшынхиһээ горьтойгоор таригдаа гээшэ. Гэхэтэй хамта, олон колхозууд болон совхозуудта тэдэ культурануудай бараг һайн ургаса абтаа. Жэшээнь, Кабанскда саг соогоо таригдаһан, гээлтэгүйгөөр хуряагдаһан участогуудта гектарһаа 25—30 центнер горох абтаба. Мүнөө жэл хуряагдаһан горох болон бобы имагтал үрэһэ хүрэнгэ болгогдохо ёһотой. Тэрэнэй ашаар 1963 ондо бобово культурануудые 30—40 мянган гектар тариха аргатай болохобди. Мүнөө жэл оройдоо 10 мянган гектарта таригдаһан байгаа.

Ганса жэлэй, олон жэлэй ногоонуудые тарихаяа болижо, ургаса багатай сабшалангай газар хахалжа, тэндээ кукуруза ехээр таридаг болохо гэһэн хараа шуғамай зүб байһыень мүнөө жэлэй дүнгүүд баталан харуулба.

Силос дарахын тулада мүнөө жэл 16 мянган гектар ехээр кукуруза таригдаа, хамта дээрээ республика дотор 70 мянган гектар кукуруза таригдаһан байгаа. Нёдондо жэлэйхидэ орбол 1,5 дахин ехээр кукурузын силос дарагдаба. Һүн эдеэтэй, мүн һүн эдеэтэй боложо байһан кукурузын ногоон набшаһанай үндэр ургаса газар бүхэндэ ургуулжа болохо байһыень колхозуудай болон совхозуудай ажал мүнөө жэл илангаяа тодоор харуулба. Ерэхэ жэлдэ бүхы республика дотор кукурузын тарилгые доодо захань 100 мянган гектар хүргэхэ зэргэтэй байна.

Саашань, хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүд юу харуулнаб гэхэдэ, тарилгынгаа структурые һайжаруулхын хажуугаар, газар таряалангай ажалай культура дээшэлүүлхын түлөө оролдодог лэ, бүхы ажалые агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэдэг лэ колхозууд болон совхозууд имагта ехэ ашa үрэ туйлаһан байна гэжэ харуулна.

Энээн тушаа хэдэн жэшээ харуулха ёһотой гэжэ һанагдана.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозые абаад үзээ. Даб дээрэхи тоонуудай ёһоор, оpoohoто культурануудай дунда зэргын ургаса гектарай 17—18 центнер, харин тиихэдэ шэниисэ 22—23 центнер энэ колхоздо абтаһан байгаа. Гансахан энэ колхоз гүрэндөө 32 мянган центнер таряа худалдаа. Юунэй ашаар энэ колхоз үндэр ургаса туйлааб? Имагтал газар таряалангай ажалай культурые дээшэлүүлһэнэй ашаар туйлаа. Энэ колхозой полинуудынь бусад колхозуудайхида орбол тусгаар шалгардаг. Яахадаб гэхэдэ, һайнаар элдүүрилэгдэдэг. Шэниисэ болон бусад үнэтэ культурануудые энэ колхоз имагтал паар болон намарай паар дээрэ таридаг. Энэ колхоз сэбэр паарайнгаа талмайе бага зэргэ хороохоншье һаа орондонь намарай паар ехээр, шанартайгаар хахалдаг болоо. Мүн тэрэшэлэн шанар һайнтай, сортовой үрэһөөр тарилга хэнэ. Полевой ажал хүдэлмэри бүхыдөө агротехническэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг.

Үгышье һаа, Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозые абаад үзээ. Гансахан энэ колхоз Түнхэнэй аймагай бүхы колхозууд болон совхозой худалдаһанай шэнээн тэды ехэ таряа гүрэндөө худалдаа. Тарилгынгаа талмайн структура һайжаруулһанай, ургасыень дээшэлүүлһэнэй ашаар «Сибиряк» колхоз оpooho таряа ургуулгые жэлһээ жэлдэ дээшэлүүлнэ. Энэ колхоз баһал бүхы культурануудаа намарай паар дээрэ таридаг. Нёдондо жэлэй октябриин 1-дэ тус колхоздо 3 мянга гаран гектар намарай паар хахалагдаһан байба. Һайнаар хахалагдаһан намарай паар, сортовой һайн үрэһэ, үтэгжүүлгэ, үндэр агротехникэ—эдэ бүгэдэ үндэр ургаса туйлаха арга олгодог.

Гэхэтэй хамта, республикын олон колхозууд болон совхозуудта агротехникын гол эрилтэнүүдые жэлһээ жэлдэ хазагайруулагдадаг, дүүргэгдэдэггүй, түрүү дүй дуршэл нэбтэрүүлэгдэдэггүй. Тэрээнһээ боложо тэдэнэр ехэ гарза хохидолдо ородог. Республика дотор оpoohoто болон бусад культурануудай дунда зэргын ургаса тон багаар абтаа, нёдондо жэлэйхидэ орбол заахан лэ дээшээ гараа.

Ерэхэ жэлэй ургасын хуби заяань мүнөө, эдэ үдэрнүүдтэ шиидхэгдэжэ байна гээшэ. Ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса туйлахын тулада ядахын сагта хоёр тон шухала юумэ хэхэ зэргэтэй. Тэрэмнай юун бэ гэхэдэ, **газарай хүрьһэ болон үрэһэ хүрэнгэ мүнөөнһөө бэлдэхэ хэрэгтэй.** Олонхи аймагуудта энээнһээ хойшо үшөө намарай паар хахалжа болохо. Хэрбээ машина техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ шадабал, намарай паар ехээр хахалжа абахабди. Үрэһэ хүрэнгэ хааха арга боломжо мүнөө жэл бүхы колхозууд болон совхозуудта дүүрэн бии гээшэ. Тиигээд, өөһэдтөө хэрэгтэй үрэһэ хүрэнгэ хүсэд дүүрэнээр хааха уялгатайшьебди.

Кукуруза тухай тусгаар тогтохо зэргэтэй. Кукуруза ургуулха талаар тодоржо гараһан манай маягууд Жанаев, Кондратюков, Соктоев, Дампилов, Гонсорунов болон бусадай туйлалтанууд хүн бүхэндэ элитэ болонхой. Республикын бүхы аймагуудта тэдэнэй олон шабинар мүнөө жэл шалгаржа гараһан байна. Саянай совхозой залуу кукурузашан П. М. Аюшеев гектарай 1250 центнер кукурузын ногоон набшаһа ургуулһан байгаа. Тарбагатайн аймагай «Восход» гэжэ колхозой кукурузашан Г. Г. Петров, Чисаанын совхозой кукурузашан Д. Б. Грешилов, Түнхэнэй аймагай кукурузашан А. Д. Томилов болон бусад олон кукурузашад 800—1000 центнер хүрэтэр кукуруза ургуулба. Мүнөө жэл Баргажанда, Хурамхаанда, Хори болон бусад аймагуудта кукуруза һайнаар гараа. Гэбэшье республика доторнай дунда зэргээр кукурузын ургаса гектарай 100—120 центнерһээ дээшэ гаража үгэнэгүй.

Кукурузын ургаса эрид дээшэлүүлхын тулада үбэлэй һарануудта кукурузашадай һуралсал эмхидхэхэ, тэдээндэ түрүүшүүлэй дүй дуршэл дамжуулха хэрэгтэй. Тэрээнэй хажуугаар бүри мүнөөнһөө эхилэн кукурузын поли дээрэ аргал шэбхэ гаргажа эхилхэ байна. Энэ хадаа үндэр ургаса абаха зайлашагүй эрхэ нүхэсэл мүн.

**

Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэришэд гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээд, таряан ажалай талаар хүдөө ажахын жэлые түгэсхэжэ байхадаа республикын хүдөө ажахын гол һалбари болохо мал ажалые дам саашадань хүгжөөн дэбжээхэ талаар хойшолуулашагүй зорилгонуудые бүри эршэмтэйгээр шиидхэхэнь лабтай. Хүдөөгэй ажалшад мал ажалай бүхы продуктнуудые бүри ехээр үйлэдбэрилдэг болохо, мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха талаар абаһан уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ оролдохо ёһотой.

Һү һааха, гүрэндэ худалдаха талаар бидэнэр горьтойхон гээгдэлдэ оронхойбди. Тэрэ гээгдэлэй гол шалтагаанайнь нэгэн юум бэ гэхэдэ, партийна эмхинүүд, хүдөө ажахын эмхи зургаанууд, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа һуладхаһан байна. Ондоо ямаршье шалтагаан үгы.

Нёдондо жэлэйхидэ орбол нэгэ хахад—хоёр дахин ехэ тэжээл, тэрэ тоодо силос мүнөө жэл бэлэдхэгдээ. Тэжээлэй байбал һүншье ехээр һаагдаха ёһотой. Һү ехээр абахын тулада үнеэдые һайнаар эдеэлүүлхэ, һайнаар харууһалха, һааха зэргэтэй байна бшуу. Тиигээд, һү һаалгада анхаралаа һуладхаһанай уршагаар республикын колхозууд болон совхозууд нилээдгүй доогуур олзо доход абаһан байна. Иимэ байдалые саашадаа эсэжэ байхын аргагүй.

Һү һаалгые эрид дээшэлүүлхын тулада, эгээн түрүүн һаалишад тухай һаналаа табиха, тэдэнэй һаадгүйгөөр, һайнаар ажаллахын тулада бүхы эрхэ нүхэсэл бии болгохо, мүрысөө эмхидхэхэ, түлбэри зүбөөр тогтоохо, һү һаалгын түрүү дүй дуршэлдэ һаалишадые һургаха, һү һаалгын ажалые оньһожоруулха хэрэгтэй. Һү һаалгые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлхэ, дутуу һааһан һүеэ хүсөөжэ абаха, гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэбые эрхэ бэшэ дүүргэхэ ёһотойбди, дүүргэхэ уялгатайшьебди.

Гүрэндэ мяха худалдаха 9 һарын түсэб республикамнай дүүргэжэ шадаа. Гэхэтэй хамта, Тарбагатайн, Мухар-Шэбэрэй, Загарайн аймагуудай олохон колхозууд болон совхозууд түсэбөө дүүргээгүй. Гүрэндэ үритэй байхаяа болижо, жэлэйнгээ түсэб хүсэд дүүргэхын тулада мал түргэнөөр, һайнаар шахан таргалуулха хэрэгтэ бүри мүнөөнһөө эхилэн тусгаар анхарал хандуулха хэрэгтэй. Шахан таргалуулагдаһан тэрэ мал дүрбэдэхи кварталда гүрэндэ тушаагдаха юм. Мал үргэнөөр шахан таргалуулха ажал колхозуудта, совхозуудта, гүрэндэшье ехэ ашa туһатай байдаг. Манай бүхы колхоз болон совхозуудта мал шахан таргалуулха бэрхэ мастернууд бии болонхой. Хэрбээ тэдээнэй үүсхэлые саг соонь дэмжээд, тэдээниие һайнаар ажаллуулаад, ажабайдалыень түхеэрээд байбал, тэдэнэр гайхамшаг ажалай жэшээ харуулха, малай шэгнүүр манай эндэ үзэгдөөгүй ехээр нэмээжэ шадаха. Мал шахан таргалуулха ажалда туйлай ехэ анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Мяха болон малай бусад продуктнуудые 1963 ондо үйлэдбэрилхэ түсэбүүдые дүүргэлтын амжалта мүнөө үедэ шиидхэгдэжэ байна. Тиимэһээ малай тоо толгой олошоруулха хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуулагдаха болоно. Хэрбээ колхозууд болон совхозууд мал искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэриие эмхитэйгээр дүүргэжэ шадаагүй һаа, хойто жэл ехэ бэрхэтэй байдалда орожо магад. Мүнөө хүрэтэр хонидой хорёод процентнь үрэжүүлэгдээгүй. Тиигээд, эгээл үбэлэй һарануудта хурьга абахада зохистой гэжэ үнинһөө хойшо мэдээтэй болоһон байна ха юм. Олохон колхозууд болон совхозууд гахай үрэжүүлхэ түсэбөө үшөө дүүргээдүй. Тиигээд тэрэ түсэбэй ёһоор, ерэхэ жэлэй эхиндэ гахайнуудһаа поршоонхо абажа, тэдэнээ томо болгожо, 3-дахи, дүрбэдэхи кварталда 100 мянган центнер гахайн мяха тушааха гэжэ хараалагдаһан байгаа. Хашарагуудай зарим хубинь мүн баһа үрэжүүлэгдээгүй. Тэрээн дээрэһээ боложо мяха болон һү ерэхэ жэл хүсэдөөр абтахагүй болоно.

Партийна эмхинүүд, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энээн буса энэ ябадалые эрид түргэнөөр үгы хэхэ, ехэ малаа үрэжүүлхэ ажалые шадаал һаа түргэнөөр дүүргэхэ ёһотой. «Тариһанайнгаал зэргээр хуряажа абахаш» гэһэн арадай сэсэн үгые ходо һанажа ябаха ёһотойбди.

Ниитын малай үбэлжэлгэ жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ дүүрэн арга боломжо манда бии. «Үбэлжэлгэ» гэһэн үгые энээнэй урда тээ манай эндэ юун гээд ойлгодог байгааб гэхэдэ, малаа үхүүлэнгүй ондо оруулаал һаа болоо гэжэ ойлгодог байгаа. Теэд бидэнэр үбэлжэлгые тиимэ удхатайгаар ойлгохо, үнгэргэхэ ёһогүйбди. Мүнөө жэл манай колхозууд болон совхозууд гансашье малаа үхүүлэнгүйгөөр бэшэ, мүн үбэлэй һарануудта мяха болон һү бүри ехээр абажа—тиигэжэ үбэлжэл үнгэргэхэ аргатай.

Ажахынуудай бүхы хүтэлбэрилэгшэд, партийна эмхинүүд, республикын бүхы малшад таарамжатай эрхэ байдалые хүсэд дүүрэнээр ашаглаха уялгатай.

**

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд жэл бүхэндэ, илангаяа намар болон үбэлэй һарануудта, һуралсал эмхидхэжэ, эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлдэг. Хүнүүд һургуулинуудта, техническэ кружогуудта, элдэб курсануудта һуралсадаг. Мүнөө жэл хүдөө нютагта тон үргэн далайсатайгаар һуралсал эмхидхэгдэхэ юм. Бүгэдөөрөө һуралсадаг болохо. Хүдөөгэй бүхы хүн зониие механизаторска мэргэжэлдэ һургаха гэһэн зорилго партимнай табинхай.

Колхозууд болон совхозуудта механизаторнууд бүрил олооро хэрэгтэй боложо байна. Зарим сагта, илангаяа хуряалгын үедэ, городуудһаа хэдэн мянган хүниие хүдөө гаргаха хэрэгтэй болодог. Тэрээндэ али зэргын ехэ мүнгэ зөөри гарана гээшэб. Теэд, хүдөөгэй бүхы хүн зониие машина техникэ жолоодохо, хүдэлгэхэ ажалда һургабал, городһоо хүн зониие хүдөөгэй ажалда эльгээншьегүйгөөр байжа болохо һэн.

Механизаторска мэргэжэлнүүдтэ хүдөөгэй хүн зониие бүгэдөөрнь һургаха гээшэ гүрэн түрын удха шанартай хэрэг мүн. Зарим аймагуудта энэ ажал эхилэнхэй. Хүдөөгэй ажалшад тон ехэ хэшээлтэйгээр техникэ шудалжа, шэнэ мэргэжэл оложо байна. Бидэнэрһээ, партийна болон советскэ эмхи зургаануудһаа, колхозно-совхозно управленинүүдһээ, колхозууд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө энэ ехэ хэрэгэй амжалта дулдыдаха юм. Хүн зоной хэшээл һонирхолой буурхагүйгөөр, ёһо тэды, албан хойрог ябадал заахашье гаргангүйгөөр тэрэ һуралсалые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тиижэ шадабал, энэ хэрэгэй үрэ дүнгыншье **һайн байха.**

**

Таряан ажалдахи энэ жэлэй даб дээрэхи дүнгүүдэй харуулһанай ёһоор, манай республикын хүдөө ажахы хүсэтэ ехээр хүгжэн дэбжэжэ байна. Буряад ороной бүхы ажалшадтал адли хүдөө ажахыншье хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ хараалагдаһан бүхы хараа түсэбүүдээ дүүргэхэнь лабтай гэжэ найдагдана. Тэрэнь долоон жэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн бүгэдэ ниитын хэрэгтэ хүдөөгэй ажалшадай оруулһан туһа нэмэри болохо.

ТАРЯА ХУРЯАЛГЫН Т... МЕХАНИЗАТОРНУУД: (... доошоо). 1. Хориин аймаг... совхозой автомашинын ... **В. Машанов**, 2. Ка... аймагай Байгалай ... комбайнер **А. Песовский**, 3. ...рэй аймагай Охин Булагай ... зой комбайнер **В. Григ...** Мухар-Шэбэрэй аймагай С... совхозой жолоошон **Н. Тес...**

С. Балдуевай ...

Хүн бүхэн хубитаяа оруулн...

Таряа хуряалгаяа дүүргэжэ, алтан шара оpooho Эхэ оронойнгоо амбаарта хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр оруулаад байхадаа таряашан, механизатор бүхэн хэһэн ажалаараа омогорхохол ёһоороо омогорхоно.

Тиигэншьегүй яахаб. Энэ жэлдэ таряа хуряалгын эхилһэн түрүүшын үдэрһөө шахуу хура бороо ходо ороод, ажалыемнай ехээр һаатуулжа, нэгэ хирэ бэрхэтэйхэн байдал тохёолдуулаа. Теэд механизаторнууднай шэн зоригто, эршэтэ шанга ажалаараа, өөһэдынгөө һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлгээр байгаалиин бүхы бэрхэшээлнүүдые эрид шууд дабажа гараа.

Бүхыдөө 14 мянган гектар оpooho таряагаа 20 хүдэлмэриин үдэр соо сүм хуряажа дүүргээбди. Тэрээнһээ 10 мянган гектар таряан 15 хүдэлмэриин үдэрэй туршада амяарлан хадагдаа юм. Тиигэжэ хамтадаа 120 мянган центнер сэбэр оpoohон амбаарта оруулагдаад, тэрээнһээ 45 мянган центнерынь гүрэндэ худалдагдажа, жэлэйнгээ түсэбые дүрбэ дахин үлүүлэн дүүргээбди. Мүнөө совхозоймнай таряашад Агууехэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ зорюулан, ойрын 2—3 үдэрэй туршада үшөө 10 мянган центнер шэлэмэл таряа бэлэдхэлэй пунктда эльгээхэнь. Гадна ерэхэ жэлэйнгээ тарилгада бэлэдхэжэ, 40 мянган центнер һайн сортовой үрэһэ амбаартаа хаажа абанхайбди.

Эдэ бүгэдэ манай механизаторнуудай эсэшэ сусашагүйгөөр, үдэр һүниие мэдэнгүй, айхабтар харюусалгатайгаар хүдэлһэнэйнь ашa үрэ ха юм. Тэдэнэймнайл үнэн зүрхэнһөө оролдожо, таряашан нэрээ хүндэлэн, һайнаар лэ ажаллаһанайнь ашаар оpooho таряанай элбэг баян ургаса абтаа бшуу.

Байгша ондо совхоздо бүхы таряалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 8 центнер үлүүтэй оpoohон абтаа. Тиихэдэ гектарай 10—11 центнер шэниисэ хуряагдаа гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо 4—5 центнерээр ехэ байгаа. Харин зарим фермэнүүдтэ бүришье ехэ ургаса абтаа. Жэшээнь, гурбадахи фермынхид (эрхилэгшэнь нүхэр Житихин) 1400 гектар газарай га бүриһөө 13 центнер, зарим таряалан дээрэһээ гектарай 20—25 центнер шэниисэ хуряагаа. Дүрбэдэхи фермэдэ (эрхилэгшэнь нүхэр Скуратов) гектар бүриһөө 12—13 центнер оpoohон абтаһан байна. Эндэхид Эхэ оронойнгоо амбаарта нилээд ехэ таряа оруулаа. Мүн хоёрдохи фермэ (эрхилэгшэнь нүхэр Санжимитыпов) оpooho таряанай муу бэшэ ургаса абаад, гүрэндөө 9 мянган центнер таряа худалдажа, совхоз соогоо түрүүлэн уялгаяа дүүргээ.

Ургаса хуряалгын үедэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ онсо шалгарһан хэдэн механизаторнуудые заабол дурдаха ушартай болоно. Совхозой хоёрдохи фермын шадамар бэрхэ механизатор Ч-Д. Цыдемункуев «СК—3» комбайнаар богонихон болзор соо 478 гектар таряа хуряажа, 4 мянга шахуу центнер оpooho сохижо гаргаһан байна. Гурбадахи фермын суута комбайнернуудай нэгэн С. Павлов 394 гектар таряа хадаа, хуряагаа. Тэрэшэлэн комбайнернууд: А. Елистратов (3-дахи фермэ), Д-Н. Санданов, Г. Жигмитов, К. Агеев (4-дэхи фермэ), М. Саглуев, Ц-Д. Лхасаранов (5-дахи фермэ) болон бусад бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлдэг бэрхэшүүл олон. Улаан-Үдын асфальто-бетонно заводой хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Панъков хуряалгын үедэ өөрынгөө һайн дураар комбайн жолоодон, 350 гектар таряа хадажа үгөө.

Таряалан дээрэхи һолоомон суглуулан сомогдожо, хамта 2500 гектарта намарай паар хахалагданхай.

Жэлэй үнгэрэгшэ 9 һарын туршада һаалишад, малшаднай баһал магтаалтай һ... хүдэлөө гэжэ хэлэхэ хэ... Тэдэнэй оролдолгын ... совхоз гүрэндэ һү худа... жэлэйнгээ түсэб болзо... дүрбэ һараар урид дү... 14,4 мянган центнер һү ... ха түсэбтэй аад, сент... 28-да 15 мянган цент... бэлэдхэлэй пунктда ор... байгаа. Мүн гүрэндэ м... далдаха 9 һарын түсэ... үлүүлэн дүүргэгдээ. Со... ституциин үдэр—декабр... болотор 9 мянган цент... ха худалдажа, жэлэйн... сэб үлүүлэн дүүргэхэ...

Эдэ амжалтадамнай ... зой түрүү һаалишад ... мажапова, Ц. Дашиева ... хи фермэ), Е. Г... Лх. Бадмаева (4-дэхи ... Н. Санжиева (6-дахи ... эрхим малшад: П. Р... Ц. Ринчинова (4-дэхи ... Ц. Доржиева (2-дохи ... гэшэдэй оролдосото ... хубита ехэ.

Совхозой ажалшад ... бүхы хүдэлмэрилэгш... даажа абаһан соци... гаяа нэрэтэй түрэтэй... гэжэ, ажалдаа бүри ... жалта туйлахын тула... һайнаар хүдэлхэ бай...

Ц-Д. Базар...

Хориин аймагай Чис... совхозой дир...

...жалтатайгаар дүүргэһэн, үлүүлэн дүүргэһэн хүдөө ажалшадта алдар соло!

(Агууехэ Октябрьин Социалистическэ революциин 45 жэлэй ойдо зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан уряануудһаа)

* * *

...ойлгууламжын, эмхидхэлэй хүдэлмэриин үрэ

...тарянанай түлөө тэм... ...н хаһа үнгэрэнтөө. ...йоной партийна ор... ...хы хүсэеэ, арга бо... ...дэбхитэдээ таряа ...бүрин элсүүлһэн ...гай эдэбхитэд, ха... ...хүдэлмэрилэгшэд ...левой станууд дээ... ...лгата эмхидхэл... ...лөө. Сэхэ поли... ...гаража, эмхидхэ... ...лмэри ябуулхатай ...уламжын, соёл гэ... ...дэлмэри үргэнөөр ... Жэшээ болгон ...» колхозые абаад ... хуряалгын түрүү... ...хүдэлмэриин ша... ...тэмсэл ябуулаг... ...д гээд лэ, монтаж... ...гаргадаг байгаа. ...йн, муу баримта... ...харуулдаг байба. ...регадуудай хүдэл... ...д, дээгүүр хада... В. Санжаевай аг... ...гаргагдаһан бай... ...хажуугаар ехэ ...ябуулалсахада, нү... байба. Тус агре... ...рынь лэ заһараа. ...ралгын үедэ бүхы ...хозуудаар тусхай ...гаргагдадаг бай... ...мунизм» колхоздо ...олинуудһаа мэдээ... ...газетэ угаа һонир... ...зоной дура сэдь... байба. Залуу ком... багша Ким Цыде... ...зетые ударидажа ...һан. Ургаса ху... ...эрэнгыгээр харуу... ...на. Мүн хүсэ, нү... «сатирын окное» ... аргагүй. Гурим ...һэн ушар гү, али ...римта эндэхи хэб... ...нюдэнһөө зайса... ...а. Жэшээнь, ороо... ...шэрэлгын үедэ шо... ...өөрынгөө үбһэ ...машинаар һүни ...ашоо. Энэ ушарые сатирадаа зураад гаргаһан байха. Үгышье һаа, полевой станһаа «Беларусь» трактораар зүбшөөлгүйгөөр гэртээ хүрэжэ ерэһэн тракторист В. Яковлевшье сатирын соробхимо үгэһөө зайлажа шадаагүй. Богонёор хэлэхэдэ, «Коммунизм» колхозой партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Ц. Д. Галсанов хэблэлые хурса зэбсэг болгон хүдэлмэридөө хэрэглээ. Эндэ уран һайханай бүлгэм горьтой юумэ хээ. Таряа хуряагшадта зорюулһан уран хурса частушкануудые зохёогоод, дууладаг байба. Энээндэнь Үльдэргын һургуулиин багшанар Цокто Номтоев, Д. Дондокова гэгшэд туһалаа.

Иисэнгын совхоздо, «Дружба», «Победа» колхозуудта эмхидхэлэй, ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулагдаа. Эдэ бүгэдын ашаар «Победа» колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүн ургаса хуряалгаяа түгэсхөөд, гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа саг болзор соонь дүүргээ. Колхозой партийна организациин секретарь В. С. Базаров, партиин райкомой инструктор В. Р. Ринчинов гэгшэд таряа хуряагшадай дунда эмхидхэлэй, соёл сурталай хүдэлмэри зохилдуулан ябуулжа шадаа гэжэ онсо тэмдэглэмээр.

Партиин райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша Е. А. Золтоев Яруунын совхозой 4-дэхи фермэдэ соёл сурталай хүдэлмэри эмхидхээ. Олон ондоо темээр лекцинүүдые уншуулаа.

Районой партийна организациин эмхидхэлэй, соёл сурталай хүдэлмэри зохилдуулан ябуулһанай ашаар энэ жэлдэ аймагай ажалшад горьтой амжалта туйлаба. Яруунамнай шэнэ газар элдүүрилэн ашаглажа байһан хизаар гэжэ нэрлэгдэдэг ха юм даа. Энэ шэнэ газар одоол мүнөө жэлдэ баян ургаса үгэбэ гээшэ. Ярууна хэзээшье иимэ ехэ таряа гүрэндэ тушаагаагүй юм. Октябриин 1-нэй мэдээгээр, 76 мянган центнер шэлэмэл тарян гүрэндэ худалдагдаа. Абаһан уялгаяа дүүргээбди. **Октябриин 15-най мэдээгээр, 95572 центнер тарян гүрэнэй амбаарта ороо.** Тэрэ тоодо 10700 центнер урьһаар абтаһан тарян бусаагдаа. «Победа», «Коммунизм» колхозууд социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэнхэй. Нарһатын, Яруунын совхозууд абаһан уялгаяа саг болзор соонь дүүргээ юм. **Мүнөө колхоз, совхозууд таряагаа хуряажа дүүргэнхэй, үрэһэ хүрэнгэеэ хаажа байна.**

Шэнэ газараймнай аша үрэ энэл даа. Шэнэ газар элдүүрилһэнэй ашаар тарянай талмай нилээд үргэдөө, орооһо таряншье ехээр абтадаг болоо гэжэ тэмдэглэмээр. Жэшээнь, **1953 ондо аймагай колхозууд, совхоз 19450 гектар таряалантай байһан һаа, 1962 ондо 69660 гектар болгоо. Үгышье һаа, 1959 ондо 45 мянган центнер таряа гүрэндөө тушаадаг байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 95572 центнер таряа гүрэндөө худалдаад байнабди.** Шэнэ газар элдүүрилгын аша туһатай байһые энэ баримта үшөө дахин гэршэлэн харуулна. Манай аймаг энэ эхилһэн хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ зорилготой хүдэлжэ байна.

Городой предприятинуудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад, хүдөө ажахын институдай студентнэр ургаса хуряалгадамнай ехэ туһа хүргөө.

Д. Дагбаев,
КПСС-эй Яруунын
райкомой секретарь.

ТАРЯА ХУРЯАЛГА ДЭЭРЭ ШАЛГАРҺАН ТҮРҮҮШҮҮЛ: (зүүн гарһаа) 1. Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой тракторно-тарян ажалай бригадын бригадир **В. Цыренжапов.** 2. Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой комбайнер **К. Соловаров.** 3. Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой комбайнер **Д. Ванчиков.** 4. Мүн энэ совхозой бэрхэ комбайнер **В. Бобылев.**

С. Балдуевай фото.

Студентнэртэ баяр хүргэнэбди

Энэ жэлдэ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ гүрэнэй пединститудай түүхын факультедэй бүлэг студентнэр манай совхозой нэгэдэхи отделенидэ үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ, таряа хуряалгын хүдэлмэридэ хабаадалсажа, сэгнэшэгүй ехэ туһа хүргөө.

Эдэнэр оройдоол нэгэ һарын турша соо хүдэлбэшье, эсэшэ сусашагүй, омогтой залуу, ажалша бэрхэ хүбүүд, басагад байһанаа харуулаа, совхозой хүдэлмэришэдтэ магтуулаа. Студентнүүд өөһэдынгөө хүсөөр Дундада гэжэ газарта мянган центнер үбһэ һүрилжэ абаһан байна. Мүн удаань таряа хуряалгын эхилхэдэ ороoһоной тоог дээрэ үдэр, һүнигүй, ажаллаад, богонихон болзор соо 8 мянган центнер таряа һайнаар сэбэрлээд, гэрэнээ ашажа, бэлэдхэлэй пунктда ябуулаа.

Б. Доржиев.
Хори. Анаагай совхоз.

Гектарай 110 пүүдһээ дээшэ тарян абтаа

Ниитын баялиг газар таряалангаа аша үрэтэйгөөр хэрэглэбэл, һүн, мяхан болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудай элбэг ехээр абтаха байһаниинь элитэ. «Мал ажалда эгээл юун шухалаб? Үбһэ тэжээл. Үбһэ тэжээлэй байгаа сагта адууһа мал, мяхан, һүн байха. Үбһэ тэжээлгүй һаа, мал үхэхэ, мяхан, һүншье байхагүй» гэжэ мартда болоһон партиин ЦК-гай Пленум дээрэ Н. С. Хрущев онсо тэмдэглэһэн байна.

Манай колхоз 11800 гектар газартай. Тэрэнэй 50 процентнь гэхэ гү, али 6900 гектарынь тарянай юм. Таряалангай 100 гектар бүхэнһөө 75 центнер, эдлүүриин бусад газарай 100 га бүриһөө 16 центнер мяха абадаг болохо гэһэн партиин ЦК-гай эрилтэдэ хүрэхын тула колхознай хахалагдадаг газарһаа 9 мянган, эдлүүриин бусад газарһаа 2 мянган центнер мяха (амидын шэгнүүрээр) абаха болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ 3 мянган центнер мяхан абтаа. Тиихэдээ эдлүүриин 100 гектарай 21,5 центнертэ хүрөө. Ушар нимэһээ мяха абаха, гүрэндэ худалдалгаяа 4 дахин дээшэлүүлхэ болгогдоно.

75:16 гэһэн нэгэдэхи шатын дабаае ойрын жэлнүүдтэ дабаха арга боломжо нөөсэнүүд манда бии гээшэ гү? Бии. Нэн түрүүн ниитынгээ һүрэг малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ шухала.

Колхозой гэшүүд КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэри бэелүүлэн, гектар бүриһөө шадаал һаа тэжээлэй ехэ единицын хэмжээнэй ургаса абахаар таряалангай талмай хубаарилаа. Ургаса багатай обёосой тарилга хэдэн дахин бага болгогдожо, орондонь шэмэ, ургаса ехэтэй кукуруза, тэжээлэй бобы, горох, саахарай свёкло, ешмээн таригдаа. Жэшээнь, урда жэлнүүдтэ 650—500 гектарта обёос таридаг һаа, энэ жэлдэ 150 га хүрэтэр хороогообди. Сэбэр паарта гэжэ таряалангай 45 процентые үлөөдэг гээшэ һэмди. Мүнөө сэбэр паарнай 25 процент хүрэтэр хороогдоо. Эдэ бүхы хэмжээ ябуулга бэелүүлһэнэй ашаар, энэ жэлдэ колхоз бүхыдөө 3800 га ороoһото ургамал, тэрэ тоодо 2750 гектар шэниисэ, 700 га ешмээн, 100 га горох, 45 га тэжээлэй бобы, 60 га саахарай свёклю, 560 гектар полиин «хатан»—кукуруза тариха арга олдоо.

Ургаса хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн. 52800 центнер таряа хуряажа, гүрэндэ 9600 центнер худалдаха түсэб дүүргэгдээ. Бии байгаа арга боломжоёо тоолоjо үзөөд байхадаа, гүрэнэй амбаарта 32 мянган центнер хүрэтэр ороoһо таряа тушааха гэһэн уялгаяа һаяын үдэрнүүдтэ дүүргэхэбди. Мүнөө хорёод мянганда хүрэнхэй. Бүхыдөө 65 мянган центнер тарян мүнөө жэлэй ургасаһаа абтахаар хүлеэгдэхэ. Тэдэнэй 56 мянганиинь колхозой амбаарта оронхой.

Ороoһо тарянай тогтууритай баян ургаса жэл бүри абахын тула газар таряалангаа зүбөөр, агротехникын заабаряар эрхилхэ шухала. Энэ талаар манай механизаторнууд зарим тэды дүршэлтэй гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй. Юуб гэхэдэ, һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада гектарай дунда зэргээр 18 центнер гэхэ гү, али 112 пүүд ороoһо тарян хуряагдаа.

Энэмнай миин зүндөө ерээ бэшэ ааб даа. Эндэ механизатор, колхозой бүхы гэшүүдэй оролдолго, хүсэнһөө сэхэ эхигэй. Энэ жэлдэ түсэбэй ёһоор, гектарһаа 12 центнер абтахаар хараалагдаһан һаа, 20 центнерһээ доошо ороногүй. Зарим газарта бүришье һайн. Жэшээнь, П. Челночковой бригадынхид 1400 гектар шэниисын га бүриһөө 25—30 центнер хуряана.

Жэл бүри тогтууритай баян ургаса абахын тулада нэн түрүүн газараа үтэгжүүлхэ, уһалха, элдүүрилхэһээ эхилээд, эрхим шанартай үрэһөөр хаһа саг соонь, һайн шанартайгаар тариха хэрэгтэй байһаниинь мэдээжэ. Манай колхозой тарян бүхыдөө һайн сортын («Онохойская-4», «Лютесценс-0,62») үрэһөөр нарин зуруудтайгаар, хэрээһэлүүлэн таригдадаг. Тарилгын нормо гектарай 230 килограмм. Тарилгаяа шадаал һаа богони болзорто үнгэргэхые оролдодогбди. Хожомдобол, хабар, зундаа хүсэд эдеэшэдэггүй, намар шииг нойто ехэтэй, хүйтэнэй сагта хуряахада ороoһон һайн, шэлдэн хатуу болотороо хатахагүй бшуу. Үбэлдөө тэрэ шанараа доошолуулдаг гээшэ. Жэшээнь, «Лютесценс-0,62» сортын шэниисэ апрелиин һүүл багаар таригдахадаа намар ороoһониинь томо, эдеэшэһэн байдаг. Досоохинь шэлдэн, ялагар сагаан, мүн протеин гэдэгээр баян байдаг.

Гадна намар эртэ хахалагдаһан паар дээрэһээ ургаса бүришье һайн байдаг. Намарай паар 21—25 сантиметр гүнзэгыгөөр, заатагүй предплужнигтайгаар хахалагдадаг. Тарилгын һүүлээр жэгдэлэн нягтаруулагдадаг. Бидэ бүхы полиёо жэгдэлэн нягтаруулдагбди. Жэшээнь, намарай паар дээрэ тариһан 215 га шэниисэ гектарай 27 центнер үгэжэ байхадань, хажуудань зэргэлжэ байһан поли дээрэһээ арайхан гэжэ 13 центнер абтана. Энэ жэшээ ямаршье тобшололгүйгөөр, намарай эртын паарай үлүү һайн байһые харуулна. Энэ жэлдэ 1500 га намарай паар хахалха түсэбэйнгөө 900 гектарыень дүүргээд байнабди. Паар хахалалга үргэлжэлһөөр.

Баян ургаһан таряагаа богони болзорто хуряажа абахын тула «Темижбекский» совхозойхидой шэнэ, түрүү аргые ажалдаа үргэнөөр хэрэглээбди. Хуряалгада бүхы 14 комбайнууднай 6 звено болоjо, бүлэг бүлэгөөрөө үдэр, һүнигүй ажаллаа. Звеное даагшаар үнинэй, дүршэл ехэтэй комбайнернууд, коммунистнууд ажаллаа.

Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ бирагүйхэн. Тиибэшье дүүргэжэ шадаха арга боломжо бии. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ үбһэ, кукуруза, силос үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо һурагүй ехээр бэлдэгдээ. Шэмэ ехэтэ кукуруза гектарай 120 центнер хуряагдажа, бүхыдөө 5,1 мянган тонно силос дарагдаа гэхэ гү, али үнеэн бүридэ 10,5 тонно хүртэхэ. Мүнөө үнеэднай кукурузын силос эдижэ эхилээ. Мал ажалдахи үнеэ һаалгын хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулагданхай.

Н. Тютрин,
Мухар-Шэбэрэй
«Коммунизм» колхозой
түрүүлэгшэ.

...үдөө ажахые хүгжөөлгэ—бүгэдэ арадай хэрэг

...мнай промыш... ...приятинуудай хү... ...хүдөө ажахые хүг... ажалай, тарян ...дуктнуудые элбэг ...хо хэрэгтэнь кол... ...дта шадал зэргээ... Хүдөө ажахые — бүгэдэ арадай... гэжэ коммунис ...заһан заабарие ...болгон, фабрика, ...хоз, барилгын ...удай хүдэлмэри... ...тын хэрэгтэ өөһэ... ...хубитаяа оруул...

...нна предприяти... ...совхозуудые шеф... ...хэдэн жэлэй тур... ...еһоной туһаламжа ...Мал ажалай байра ...эндэхи хүндэ ажал ...гада хүдэлмэри... ...туһаламжа хүр... ...н харгы барилса... ...уһалха түхеэрэлгэ ...тодхожо үгэһэн ...хабарай тарилга... ...эжэ, хэдэн зуун ...дээрэ наг шэбхэ ...алсаһан байха юм. ...зун, намартаа ...эришэд хүдөө га... ...тэжээл бэлэдхэл... ...хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй энэ жэлдэ ургуулһан баян ургасые гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаха, 7,5 миллион пүүд таряа гүрэндэ тушааха уялгаяа республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй амжалтатайгаар дүүргэһэн хэрэгтэ город, хүдөөгэй ажалшад хабаадалсажа, туһа нэмэри хүргэһэн байна.

Таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалгын үедэ городой хүдэлмэришэд хүдөөгэй ажалшадта ямар туһаламжа үзүүлээ гээшэб гэһэн манай корреспондентын асуудалда промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд иимэ харюу үгэбэ:

«ЭЛЕКТРОМАШИНА» ЗАВОДОЙ ДИРЕКТОР НҮХЭР БУРЛОВ:

Заводоймнай олон хүдэлмэришэд колхоз, совхозуудта ажаллаа. Шефтээ абаһан Сэлэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо таряа хуряалгын үедэ 70 хүн эльгээгдэжэ, баян ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахадань туһалаа. Тэдэнэй олониинь хүдөө ажахын мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд юм. Мүн Яруунын аймагай колхоз, совхозуудта 21 комбайнер, трактористнууд ошожо, хоёр һарын туршада ажаллажа, заводтоо һаяхан бусажа ерээ. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо 10-аад хүн эльгээгдэжэ, элдэб ажалда ябалсаа. Заводой материально-техническэ таһагай хүдэлмэришэн В. И. Иванов тус колхоздо комбайн жолоодожо, бүтээсэ ехэтэй ажалай жэшээ харуулһан байна.

Гүрэндэ таряа тушаахын үедэ туһаламжа үзүүлхэ зорилгоор нэгэ ашаанай машина тус колхоздо хүдэлөө. Заводой хүдэлмэришэд Ивалгын совхозой 3-дахи отделенидэ 10 гектар хартаабха хуряагаад, өөһэдынгөө хүсөөр зөөжэ, складта тушааһан байна.

4 хүнһөө бүридэһэн бригада колхозуудаар ябажа, концерт харуулаа. Заводнай шефтээ абаһан Кировэй нэрэмжэтэ колхоздоо өөрынгөө хүсэ шадалаар, материалаар культбаза бариһан, ууралаар дулаасуулагдаха түхеэрэлгэ тодхоһон байна.

МОДОНОЙ ЗАВОДОЙ ДИРЕКТОР НҮХЭР ШАПИРО:

Заводто үгтэһэн түсэб даабаряа амжалтатай һайнаар шиидхэхынгээ хажуугаар хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр колхоз, совхозуудта хэрэгтэй туһаламжа саг соогоо хүргэнэ гэхэдэ болохо. Тусхайлан юу хээб гэхэдэ нимэ: Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоздо, «ДТ-54» трактор эльгээгдээд, барилгын модо шэрэлгэ дээрэ хэрэглэгдэнэ. Тус колхозой хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха ажалдань саг үргэлжын туһаламжа хүргэгдэнэ.

Таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалгын үедэ нэгэ автомашина Бэшүүрэй совхоздо ажаллаа. Энэ машиные жолоодогшо Нахаев 1,5 һарын туршада таһалгаряагүйгөөр таряа зөөжэ, гүрэндэ тушаалсаһан байна. Хурамхаанай совхоздо автомашина жолоошонтоёо эльгээгдээ. Гадна Хориин, Анаагай, Чисаанын совхозуудта хамта дээрээ 25 хүн ажаллаа, тэдэнэй тоодо 3 слесарь, 4 комбайнер оролсоно. Таряа хуряалгын үедэ бодото туһаламжа хүргэхэ зорилгоор механик Кокорин, түмэршэ дархан Павин, слесарь Воробьев ошожо хүдөө ажахын машинануудые хэрэгтэй сагтань заһабарилжа үгөө.

ШЭЛЭЙ ЗАВОДОЙ ДИРЕКТОРЭЙ ОРЛОГШО НҮХЭР ГОРБУНОВ:

Август, сентябрь һарын туршада заводой механизаторнууд Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо ажаллаһан байна. Эндэ эльгээгдэһэн 41 хүн яһала һайнаар ажаллаа, тэдэнэй олониинь колхозой правлениин зүгһөө магтаал, шагналда хүртэһэн юм.

Гадна заводой 12 хүдэлмэришэн Дырээнэй совхоздо, 10 хүн Яруунын совхоздо ажаллаа. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй совхозуудта хүргэһэн туһаламжань яһала ехэ гээшэ. Сентябриин нэгэ амаралтын үдэр воскресник эмхидхэжэ Ивалгын совхозой 6-дахи отделениин 5 гектар хартаабха малтажа, зөөһэн байнабди. Энэ воскреснигтэ 300 гаран хүн хабаадалсаа.

...локомотивна депогой слесарь А. Колокольцев энэ намартаа Зэдын аймагай Ле... колхоздо таряа хуряалсажа, 8 хүдэлмэриин үдэртэ 245 гектар таряа хадаа. ...нүхэр Колокольцев (баруун гар тээхинь) колхозой комбайнер И. Бальчуговтой.

В. ЗОРКИНОЙ фото.

Эдэнэршье хубитай байгаа

Хэнэйшье мэдэһээр үргэн Буряад орондомнай энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ баян ургаса гаража, хүдөөгэй тарияашад, малшадые, мүн город, тосхоной ажалшадые баясуулаа, омогорхуулаа һэн. Иимэ баян дэлгэр ургаса хуряажа, өөрынгөө хубитые оруулалсаха гээшэмнай, баһал нэгэ совет хүнэй һайн һайхан заншал болоно.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай 1100 студентнэр энэ халуун хаһые угтуулан республикын колхоз, совхозуудта туһалалсахаар эльгээгдэһэн байгаа. Манай биологиин факультедэй 205 студентнэр Мухар-Шэбэрэй аймагай колхоз, совхозуудта эльгээгдээ һэн.

Суулгын совхоздо эльгээгдэһэн 1—3 курсын студентнүүд үбһэ хуряалгада хабаадалсаһан байгаа. Тиигэжэ алтан намарай түрүүшын һара—сентябриин халуун хаһын эхилхэдэ таряа хуряалгада хам оролсоо бэлэй. Совхоздошье, колхоздошье ажаллаһан студентнүүд һүни, үдэрые мэдэнгүй хүдэлжэ, халюуран ургаһан таряа хуряалсажа ерээ. Суулгын болон «Эрдэм» совхозуудай, Ленинэй, «Победа», «Коммунизм» бусад колхозуудай дирекци, правлениин, партийна организаци шуран бэрхээр ажаллаһан эдэнэртээ баяр баясхалан хүргэһэн, һуралсалаа амжалтатайгаар үргэлжэлүүлхыень юрөөһэн байна.

А. Капустин,
багша.

УЯЛГАҺАА ГАДУУР— 5 МЯНГАН ЦЕНТНЕР

Совхозоймнай таряашад энэ жэлдэ баян ургаса абажа, Эхэ орондоо 45 мянган центнер таряа тушааха гэһэн социалис уялга хараалһан юм. Мүнөө тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэбэ.

«Буряад үнэн» газетын 10 мянгадахи номер гараха үдэртэй дашарамдуулан, түрэл газетээ амаршалаад, энэ алдарта ойн хүндэлэлдэ совхознай 5 мянган центнер таряа социалис уялгаһаа гадуур тушааха гэжэ шиидээ һэн. Мүнөө тэрэнээ дүүргээбди. Совхознай гүрэндөө 50 мянган центнер таряа тушааба.

Ц. Доржиев,
«Эрдэм» совхозой директор.

Зууһаа зуун хурьган абтаха

Ноёхон нютагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо хони үрэжүүлэгшэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Жамбал Санжиев түрүүлжэ гараа. Колхозой 1-дэхи бригадын Лхамажап Нохошкуевай хүтэлбэрилдэг хонишодой бригадада Жамбал Санжиев үрэжүүлэгшээр хүдэлһэн байна. Энэ нүхэр мүнөө жэл 1690 хони үрэжүүлхэ гэһэн түсэбтэй һэн. Мүнөө бригадынгаа эхэ хонидые бултыень үрэжүүлээ. Мүн нилээд олон хони хоёрдохёо үрэжүүлһэн байна. Тиигэжэ Жамбал Санжиев ерэхэ жэлэй январь—февраль һарануудта эхэ хонин бүриһөө хурьга абахаб гэжэ лаб мэдүүлэнхэй.

С. Биликтуев.
Сэлэнгын аймаг.

Газетын арба мянгадахи номерто зорюулhан суглаан

Ленинэй ордентэ оперо ба балетэй театр соо хүн зон олоороо сугларанхай байба. Эдэнэрнай «Буряад үнэн» газетын арба мянгадахи номерэй гараhантай дашарамдуулан баярай суглаанда ерэhэн республикын, Улаан-Үдэ городой ажалшадай түлөөлэгшэд мүн болоно. Республикын газетэнүүдэй, радио ба телевидениин журналистнууд, номой хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд, тэрэ тоодо «Буряад үнэн» газетын журналистнууд, эдэбхитэд-бэшэгшэдтэеэ эндэ суглараба. Энэнэй тоодо Улаан-Үдэ городой промышленнэ предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, инженернүүдэй, техничүүдэй түлөөлэгшэд, Зэдэ, Сэлэнгын малшадай, Мухар-Шэбэр, Бэшүүрэй таряашадай, Хори, Хэжэнгын хонишодой түлөөлэгшэд, республикын партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, багшанар, врачууд, уран зохёолшод эдээнэй дунда бии.

Душөөд шахуу жэлэй саада тэгэ бии болоhон «Буряад үнэн» газетын арба мянгадахи номерой гараhантай дашарамдуулан баярай суглаае КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Н. С. Бирюков** нээбэ. Газетын редактор нүхэр **Ц. Ц. Цибудеев** энэ ойн баярта зорюулhан элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй hүүлээр редакцида ерэhэн амаршалганууд соносхогдобо. КПСС-эй Бурядай обком, республикын Министрнүүдэй Совет болон Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум газетын арба мянгадахи номерой гараhантай дашарамдуулан, «Буряад үнэн» газетын хүдэлмэрилэгшэдые, эдэбхитэд-бэшэгшэдые, бүхы уншагшадые халуунаар амаршалаад, саашада бүри ехэ амжалта туйлахыень— гүүрhаа хүсэдхэжэ, газетэеэ гүн гүнзэгы удхатай болгохыень хүсэбэ. Мүн партиин горкомой, городой гүйсэдхэхэ комитедэй амаршалга, ахамад газетэ «Советская Россия» газетын редколлегиин, мүн ханиинар «Правда Бурятии», «Бурядай залуушуул» газетэнүүдэй амаршалга, мүн бэшэ олон ласть, республикануудhаа ерэhэн амаршалганууд соносхогдобо.

Баярай суглаанай hүүлээр оперо ба балетэй театрай, Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Бурядай театрай, ансамблиин артистнар ехэ концерт харуулаа. Драматург Ц. Шагжинай найруулан зохёоhон «Хурса зэбсэгээр...» гэhэн шог ёгто зүжэг олонинтын анхарал ханадуулба. Энэмнай «Буряад үнэн» газетын хуудаhануудта сатирын жанрай бии болон хүгжэhэн зам харуулhан зүжэг болоно.

Советско-монгол хани барисаанда зорюулагдаhан үдэшэ

Аха дүү монгол ба совет арадуудай хани барисаанай hарада зорюулагдаhан үдэшэ hаяхан Хяагтын Культурын байшан соо үнгэргэгдэбэ. Түс үдэшэ дээрэ аймагай болон хотын ажалшад олоороо хабаадалсаа, мүн Монгол Арадай Республикын түлөөлэгшэд байлсаа. Эндэ партиин Хяагтын райкомой секретарь В. Р. Еременко Монгол Арадай Республикын ажахы, соёл гэгээрэлэй амжалтануудай тухай дэлгэрэнгы хөөрэжэ зууралаа, иигэжэ тэмдэглэбэ:

— Монгол Арадай Республикын ажалшад социализмын замаар бата найдамтайгаар дабшажа ябана. Феодальна гээдэнгы байдалhаа капитализмые алад гараад, hаруул hайхан шэнэ байдал зохёон байгуулгадань аха дүү социалис оронууд хани халуун туhаламжа үзүүлнэ. Монгол Арадай Республикын ажахыга хүгжөөлгэдэ Советскэ Союз ехэхэн үүргэтэй. Тиигэжэ таруу нүүдэл байдалhаа нэгэдэмэл ажахытай болохо, мал ажал, тариан ажалаа эрид хүгжөөжэ байнхай. Мүн промышленнэ, техническэ бааза байгуулна.

Элидхэлшын hүүлээр Хяагта городой ажалшадай үмэнэhөө трикотажна фабрикын хүдэлмэрилшэн С. Шагдурова, БурАССР-эй габьяата багша Е. Э. Базарова, комсомолой райкомой секретарь З. П. Попкова болон бусад амжалта, хүгжэлтын замаар дабшажа ябаhан аха дүү арадуудай хани барисаан тухай юрөөл үгэнүүдые хэлээ.

Трибунада гараhан МНР-эй революционно партиин Сэлэнгын аймкомой секретарь Бато-Сүхэ:

— Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ дэлхэй дээрэ эгээл түрүүшын социалис гүрэнүүд СССР МНР хоёр мандаа бэлэй, — гэжэ хэлэнэ. Тэрэ гэhээр хани халуун барисаатай, жаргалта байдал зохёон зэргэ оршон байhаар байна. Мүнөө Монгол орон соёл гэгээрэлэй талаар олохон капиталис гүрэнүүдые ахин гараа. Орон доторнай 6 дээдэ, хэдэн арбаад дунда hургуулинууд бии.

hүүлэй жэлнүүдтэ Монголой арад түмэн шэнэ газар хахалжа, тариан ажалаа хүгжөөхэ талаар ехэхэн алхамуудые хэбэ,— гэжэ нүхэр Бато-Сүхэ үргэлжэлүүлнэ.—Урдань гадаада оронуудhаа таряа худалдан абадаг байhанаа мүнөө өөhэдынгөө хэрэглэмжые таряагаар дүүрэн хангаад, ондоо гүрэнүүдтэ худалдадаг болоо байна. Энэ жэлдэ илангаяа баян ургаса гаража, МНР 21 миллион пүүд орооhо таряа хураахын түлөө тэмсэнэ. Энэ зорилгодоо хүрэжэ шадахаба. Советскэ Союзай туhаламжаар Сүхэ-Баатар хотодо томо мелькомбинат баригдаа. Мүн Дархан гэжэ нютагта промышленнэ залуу город аха дүү гүрэнүүдэй туhаламжаар ургаhан бодожо байна. Энээндэ Советскэ Союз, Чехословаки, Болгари болон бусад гүрэнүүд ехэ туhаламжа үзүүлнэ. Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ эгээл түрүүлэн коммунизм байгуулха Программа бэелүүлжэ эхилhэн совет арадайнгаа амжалтаар омогорхонобди. Совет-монгол арадуудай хани барисаан, тэрэнэй шэнэ амжалта, туйлалтануудые тэсэшэ хүтэлэгшэ Советскэ Союзай Коммунистическэ парти ба Монгол Арадай Республикын революционно парти мандаха болтогой!—гээд нүхэр Бато-Сүхэ үгэеэ түгэсхэбэ.

hүүлээрнь концерт табигдаба. Улаан-Үдэhөө ерэhэн Бурядай мэдээжэ дуушад, тарашад, Монголой түлөөлэгшэдhөө Бато-Сүхэ түрүүтэй Сэлэнгын аймагай түрүүшүүл тракторист Пурэв, hаалишан Цырма Хяагта городой ажалшадта уран бэлигээ харуулбад. Артистнууд А. Арсланов, Ч. Шанюшкина, М. Бадмаев, Л. Кондратьева гэгшэд буряад, монгол, ород арадай дуу, хатарнуудые hонирхолтойгоор гүйсэдхэбэ.

Совет-монгол хани барисаанда зорюулагдаhан үдэшэ хани халуун оршон байдалда үнгэрөө.

Д. Дугаров.
«Ленинэй туг» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

hайшаамаар уулзалга

hаяхан Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Хэжэнгын дунда hургуулиин ахалагша классуудай hурагшадтай республикымнай залуу уран зохёолшо Даши Дамбаев уулзалга хэбэ. Уулзалга дээрэ Даши Дамбаев буряад поэзиин хүгжэлтэ тухай тобшохон элидхэл соносоо. hургуулиин уран зохёолой кружогой гэшүүн 9-дэхи классай hурагша Гунгаева өөрынгөө зохёоhон «Хэжэнгэ», «Сэсэрлиг» гэжэ шүлэгүүдээ уншажа үгэбэ.

Даши Дамбаев өөрынгөө «Шанха дээрэм наран» гэжэ ном соохоо «Урагшаа минии поезд», «Зориг», «Буряад орон», «Дуулыш, минии атом!», Байгал далай, Ольхон арал тухай шүлэгүүдээ ород ба буряад хэлэн дээрэ айхабтар шадамар ба уя хүдэлгөөжэ сохисотойгоор уншааа, сурагшадые ехэтэ hонирхуулба. hурагшад, багшанар энэ мэтэ уулзалга хододоо хэжэ байхыень уран зохёолшодо хүсөөд, алад гарангүй орожо ерэhэндэнь гүнзэгы баяр хүргэбэ.

Манай уран зохёолшод хүгшэн залуугүй хүдөө нютаг гаража, уншагшадтаа уулзалга хэжэ байгаабал, hайн, туhатайшье байгаа.

Н. Намсараев.

Агитаторай блокнот

КПСС-эй Бурядай обкомой пропаганда, агитациин таhагай гаргадаг «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ—18-дахи номер хэблэгдэжэ уншагшадта тараагдаба. Блокнодой түрүүшын хуудаhанда «Агуухэ Октябриин hайндэртэ зорюулагдаhан ажалай бэлэгүүд» толилогдоо.

«Хөөрэдөө хаха материалнуудай» булэгтэ «Ажалhаа—алдар солo» гэhэн статья доторо Социалис Ажалай Герой Надежда Григорьевна Загладын бэшэгтэ зорюулагданхай. Мүн энда облпрофсоведэй түрүүлэгшэ **В. Шевченкын**—«Үйлэдбэриин зүблөөн—ажаүйлэдбэрине ажалшадай хүтэлбэрилхэ нэгэ шухала арга мүн», Бурядай совнархозой техническэ информациин бюрогой начальник **П. Хантаевай**,—«Техническэ дабжэлтэ—ажалай амжалтын эшэ үндэhэн», **В. Андрияновай** — «Куба — Америкадахи сүлөөтэ орон» гэhэн статьянууд толилогдоо.

«Европодохи социализмын түшэг тулгуури» гэhэн бүлэг соо ГДР-эй 13 жэлэй ойдо зорюулагдаhан тэмдэглэл хэблэгдэнэ.

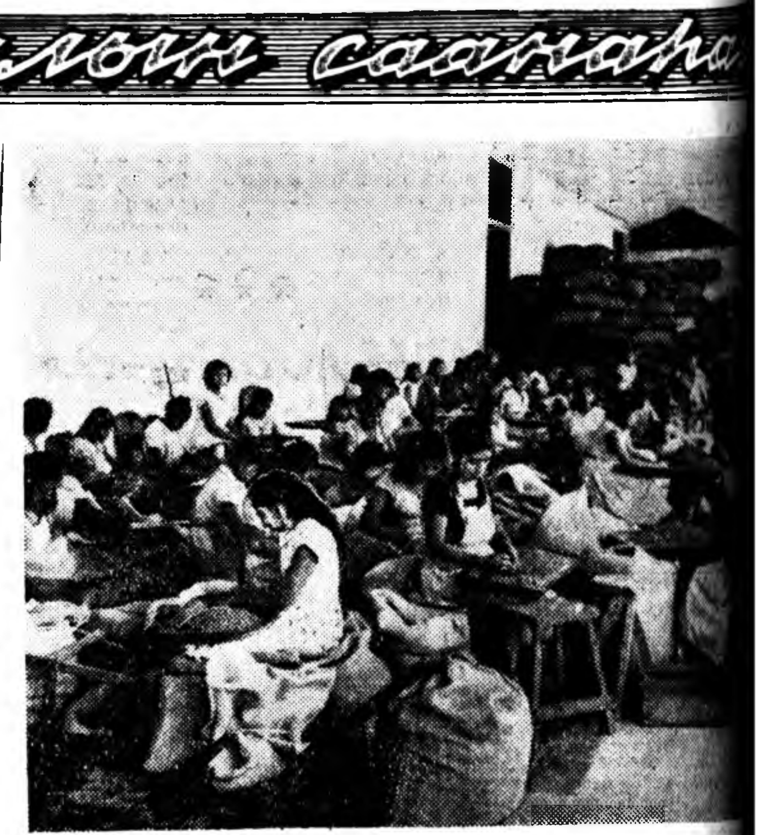
Тэрэшэлэн «Совет хүнүүд замбуулиниие шанжэлнэ» гэhэн бүлэгтэ «Дэлхэйе тойрон дабшаха түрүүшын хэмэл одо табиhаар 5 жэлэй ойдо» зорюулагдаhан материал блокнодой hүүлшын хуудаhануудай нэгэндэ толилогдоо.

Хани халуунаар угтаба

ГАВАНА, октябриин 17. (ТАСС). Кубын революционно правительствын уряалаар Алжирай премьер-министр Бен Белла үсэгэлдэр Гаванада ерээ.

Хосе Мартиин аэропортдо суглараhан гаванайхид нэрьесэ альга ташажа, «Сүлөөтэ, бэеэ даанхай Алжир мандаха болтогой» гэhэн юрөөл табижа, Алжирай Республикын правительствын толгойлогшые угтаа. Бен Беллын самолёдhоо гарахадань нэгэдэмэл революционно организацинуудай национальна хүтэлбэриин нэгэдэхи секретарь, Кубын революционно правительствын премьер-министр Фидель Кастро, республикын президент Освальдо Дортикос тэрэниие амаршалаа.

Олон түмэн кубынхид Алжирhаа ерэhэн хүндэтэ айлшаниие хани халуунаар угтаа.

САЛЬВАДОР. Кофе ургуулжа абалга ороной гол баялиг. Энэниинень харинн компаниинууд хинажа байдаг. Сальвадорта тариадаг плантацинууд дээрэ хэдэн олон мянган батрагууд ажахын хүлhэнэй хүдэлмэришэд ажаллаадаг юм. Тэдэнэр шэр ажал хэдэгшэ hаа, тон бага салин хүлhэ абадаг. Энэ Сальвадорой экэнэрнүүд кофе сэбэрлэжэ байна. Эдэ рингөө түлөө даншье өөдэгүй бага хүлhэ абадаг юм.

Пренса Латинын—ТАСС-ай

КПСС-эй XXII съездын нэгэдэхи жэлэй ойе социалис оронуудта үргэнөөр тэмдэглэлээ

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, октябриин 17. (ТАСС). Хэдэн олон жэлэй үнгэрөөдшье байхада КПСС-эй XXII съезд Советскэ Союзай Коммунис партиин, совет арадай ажабайдалда, мүн уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, бүхы хүн түрэлтэнэй ажабайдалда угаа ехэ удха шанартай зандаа үлэхэ гэжэ КПСС-эй XXII съездын ойдо зорюулhан статья соогоо «Скынтейя» газетэ бэшэнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ манай орон дотор румыно-советскэ хани барисаанай hара үнгэржэ байна. Нягтаар нэгэдээд социализмын, коммунизмын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө хамтадаа тэмсэжэ байhан манай арадуудай хоорондохи аха дүүгэй харилсаануудые энэ hара эли тодоор харуулна гэжэ газетэ бэшэнэ.

КПСС-эй XXII съездын ойдо Румыниин бусад газетэнүүд мүн лэ ехэ анхарал хандуулна. Румыни болон бусад социалис оронуудтахи социализм байгуулалтада, уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүгжөөлгэдэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэг бэхижүүлгэдэ съездын шиидхэбэринүүдэй ехэ удха шанартай байhан тухай олон материалнуудые эдэ газетэ толилно. Программа болоно гэжэ бидэнэр омогорхолтойгоор мэдүүлжэ шадахабди, Чехословакидахи мүнөө үеын хүнүүдэй коммунизмын үедэ ажаhуухын тулада бүхы юумэ хэнэбди гэжэ газетэ саашань бэшэнэ.

ПОЛЬШО

ВАРШАВА, октябриин 17. (ТАСС). КПСС-эй XXII съездын нээгдэhэнэй нэгэдэхи жэлэй ойе Польшын ажалшад совет хүнүүдтэй хамта тэмдэглэжэ байна. Маршалковско үйлсэдэ газетнэ киоскын дэргэдэ суглараад байhан Польшын ниислэлэй хүн зонуудай заримандань ТАСС-ай корреспондент Г. Киселев хандажа, съездhээ хойшо үнгэрhэн нэгэ жэлэй турша соо дэлхэй дээрэ ямар гайхамшагта ушарнууд болооб гэжэ таанад hананабта гэжэ асуудал табяа.

Үнгэрhэн жэлдэ манай ехэ, үнэн сэхэ хани — Советскэ Союзай, бүхы социалис оронуудай экономикын, наука болон соёл культурын бүхы hалбаринуудые хүгжөөлгэдэ шэнэ ехэ илалтанууд туйлагдаа. Социализмын оронуудай, хамагай түрүүндэ коммунизм байгуулжа байhан ороной амжалтанууд хадаа КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон арадуудай юу туйлажа шадаха байhые гэршэлжэ харуулна. Промышленнэ үйлэдбэриин талаар бүхы капиталис оронуудые социалис оронууд айхабтар гараха үе саг бүри ойртоо гэжэ пенсионер Здислав Еднинский хэлээ.

Советскэ космонавтнууд Николаев болон Поповичой замбуулин соогуур нииддэлгэ мүнөө жэлдэ намда ехэ hанагдан болоожо үгөө. Эдэ баатарнууд замбуулинай дайда соогуур үзэгдөөгүй ехэ ниидэлгэ хэжэ КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдэй ехэ удха шанартай байhые үшөө дахин харуулаа гээд гэрэй эзэн эхэнэр Ирена Халупская хэлэhэн байна.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, октябриин 17. (ТАСС). Зүбшэн хэлэлсэhэн бүхы асуудалнуудта шууд сэхэ хандалгын талаар КПСС-эй XXII съезд бүхы коммунис хүдэлөөндэ угаа ехэ үлгэр жэшээ боложо үгөө. Съездын удха шанар гэхэдэ, тэрэ марксистско-ленинскэ теориие шэнэ тобшолонуудаар баяжуулаа гэжэ «Руде право» газетэ бэшэнэ.

КПСС-эй XXII съезд манайшье партида сэргэшэгүй ехэ туhаламжа үзүүлээ, КПСС-эй Программые өөhэдымнай про-

Бүхы дэлхэй дээрэ... гамдал хангахын түлөө... гэргиие гэжэ Советскэ... социализмын бүхы ял... нэ хүсэтэйгөөр тэмд... hөч байна. Бүү забу... шиитээрээ, хүсэдөөр... Германиин эбэй доо... талхын, Баруун Берли... асуудал шиидхэхэ... эдэбхитэйгээр оролдо... гана, атомна туршал... хорихын түлөө, энэ... hайн зэргэ оршон б... дөө тэмсэнэ гэжэ В... студент Ян Войчик хэ...

БОЛГАРИ

СОФИ, октябр... (ТАСС). Советскэ... Коммунис партии... съезд КПСС-тэ,... коммунис партинууд... лис оронуудай арад... ах дэлхэйн ажалш... ехэ удха шанартай... унаар заалха ходоо... эжэ «Работническо де... газетэ бэшэнэ. XXII... баталан абhан КПС... грамма хадаа Совет... шэл ленинскэ хүгж... тиие, уласхоорондын... ние хүдэлөөе соёл... түгэлдэр хүсэтэ зэбс... га, коммунизм бай... мые гэрэлтүүлжэ у... съездын түүхэтэ ш... нүүдэй зүб байhа... жэл гэршэлэн харуу...

КПСС-эй XXII съе... партида, манай арад... до саашаанхи хараа... ехэ үгөө. Тэрэнэй... шиидхэбэринүүд м... теоретическэ болон... боложо үгөө гэжэ «... ско дело» газетэ б...

Энэ эли тодо хараа... гөөр, КПСС-эй бол... ских Союзай жэшээ... дүршэлгүйгөөр бидэ... түсэбүүдые амжалт... дүүргэжэ шадахагүй... гэжэ сэхэ хэлэхэ... газетэ онсолон тэм...

65-дахи hургуулиинхид эрхимлэбэ

Алтан намарай тэн—октябрь hарада «Правда Бурятии» газетын шанда хүртэхэ түлөө жэл бүхэндэ үнгэргэгдэдэг заншалта эстафетэ hаяхан болобо. Улаан-Үдэ городой гол—Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсэдэ хүн зон олоороо сугларжа, шамбай солбон хүбүүд, басагадай урилдаые хаража hонирхоо. Эгээн түрүүн найман жэлэй hургуулиин hурагшад эстафетэ дамжуулхаар урилдаа хараалдаба. Эдэнэр соохоо 41-дэхи hургуулиин хүбүүд, 49-дэхиин—басагад шалгараа.

Дунда ба арбан нэгэ жэлэй hургуулинуудай солбон хурдан гүйгөөшэдэй дунда шанга урилдаан болоо. Убсүүндээ «19» гэhэн номертой Галя Колоколова үетэнэйнгээ урдаhаа ерэн түрүүлэн эстафетээ асаржа, командынгаа түлөөлэгшэдэ дамжуулба. Энэ «19» номертой басагамнай 65-дахи hургуулиин hурагша байбо. Тиигэжэ эдэнэр хамтадаа 8 минута 14,7 секунда харуулжа, түрүү hүүри эзэлээ. Хоёрдохиие—үнгэрэгшэ жэлдэ эрхимлэhэн 42-дохи hургуулиин басагад эзэлээ.

Үетэн нухэдэйнгөө амжалтаар дашуурhан 65-дахи hургуулиин хүбүүд урилдаанда гаража, хурдан солбон гүйгөөшэдэй дунда шанга тулалдаан болоно. Түрүүшын ээлжээндэ урилдагшад соохоо 65-дахи hургуулиин Игорь Руденкодо дүрбэдэхи хүн эстафетээ асарна. Нухэдэйнгөө иигэжэ хожомдожо ерэбэшье hаань, удаадахи хүбүүдынь бэлэдхэл hайнтай байшоо. Тиигэжэ түс hургуулиин хүбүүдшье эстафетэ дамжуулагдаа эрхимлээ.

Тусхай дунда hургуулинууд соохоо медицинскэ техникумэй басагад эрхимлэжэ, дамжуулгын шанда хүртээ болобо. Хүбүүдэй дунда болохон hонирхолтой тулалдаанда Железнодорожно техникумэйхид эрхимлэжэ. Мүрысөөнэй эхиндэ илангаяа, 5-6-дахи эстафетэ дамжуулгын үедэ тус техникумэй студентнэр түрүүлхэ гэжэ хэншье hанаагүй байгаа. Харин дололохи дамжуулга дээрэhэээ хурдаар гүйжэ, түрүүлжэ ябагшаа ахижа шадаhан Федот Бубеев Геннадий Комаровто эгээн түрүүлэн эстафетээ үгэбэ. Байра дээрэhээ хурдаар гүйжэ гараhан тэрэньшье хойноhоо гүйлдэгшэдтэ хүсэгдэнгүй, фиништэ хүрэжэ ерэнэ.

Дээдэ hургуулинууд соохоо багшанарай институдай түлөөлэгшэд (эрэшүүл, эхэнэрнүүд) эрхимлэжэ. Үйлэдбэриин коллективүүдэй дундаhаа (эхэнэрнүүд) ПВЗ-гэй электромашин цехэйхид эрхимлээ. Эрэшүүлэй дундаhаа дүлиишүүлэй команда шалгаржа, дамжуулгын шан абаhан байна.

Н. Иванов.

hонирхолтой выставкэ

1812 оной Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда зорюулагдаhан выставкэ хизаар ороноо шэнжэлхэ Хяагтын музейдэ эмхидхэгдээ. Францин армитай ородой сэрэгүүдэй тулалдаhан зарим байлдаае харуулhан зурагуудай буулгабаринууд выставкэдэ табигданхай. «Бородинай дайн» гэжэ зураг выставкын гол дунда үлгэгдөө. «1812 ондо болоhон сэрэгэй зүблөөн», «Партизанууд пленэдэ ороhон францүзүүдые түужэ ябана» гэхэ мэтэ зурагуудай буулгабаринууд зоной анхарал хандуулаа. М. И. Кутузовай алдар суудаа гараhан бусадшье ород полководецуудай портредүүд эндэ бии.

Сэлэнгын 41-дэхи полкын түүхые харуулhан тусхай булан музейдэ эмхидхэгдээ. Тэрэ полк 1812 оной дайнда полковник Мещеряковой ударидалга доро ябажа Смоленскэ шадар Францин сэрэгүүдтэ шанга харюу үгэhэн юм.

1812 оной дайнда эмхэтгэгдэhэн буряадуудай нүүдэл, тусхай полкын тухай витринэдэ табяатай. Эдэ буянудые декабрист Н. А. Бестужев Селенгинск тосходо суулгалhан байгаа. Тэдэнь хожмоор Хяагтын музейдэ дамжуулан үгтэhэн юм. Декабрист Н. А. Бестужевэй 1812 оной дайнай түүхэ тухай hонирхолтон, тэрэнэй тушаа элдэб мэдээсэлнүүдые суглуулhан байна. Дайнда зорюулагдаhан алба татабариин болоходо, буряадуудай ехэ мүнгэ зөөри, мяха, арһа, моридые үгэhэн тухай дэлгэрэнгы мэдээнүүд дотор заагдана. Хорилн буряадууд 1000 мори бэлэглэhэн байгаа. 1812 оной дайнда зорюулагдаhан элдэб номууд баhал бии.

П. Михайлов.

Хоёр уулзалгын удаа

Шатараар эхэнэрнүүдэй дунда республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн мүрысөөнэй хоёрдохи уулзалга болобо. Энэ уулзалгада хоёрдохи интернат-hургуулиин 10-дахи классай hурагша Будаева сэмбын фабрикын түлөөлэгшэ Травкинатай хараар наадаад, тэрээнэйнгээ алдуутай ябадалые хэрэглэжэ, ноёндонь добтолhоор добтолоод шүүжэрхэо. Кабанскын Выдрино станциhаа ерэhэн залуу шатарша Данилова Кочержинскаятай тэнсүү наадажа, гурба гурбан хүбүүтэй үлөөд байтараа буруу ябадал хэжэ шүүгдэшөө. Мүрысөөндэ хабаадагшад соохоо эгээн залуу басаган Бережкова сагаанаар наадаhан Диденкое гэнэдхээжэ, «СЗ» ныдэн дээрэхи хүбүүень эдеэд, удаань асалан шаалажа, тэргыень абаhанаа hүүлээр, үнишье болонгүй шүүжэрхэбэ. Синякова Неродовада, Ирдынеева Вагинада, Ачитуева Чекмаревада шүүгдэбэ. Радченко Комлева хоёр тэнсээ. Коновалова Гармаеватай наадахадаа аргагүй булигдажа, хүбүү дутуутай болоhон дээрэhээ, сагайнгаа арбан дүрбэн ябадал хэхэ болоод байхадаа «шүүгдээб» гэжэрхёо. Наадаhан түгэсхэлдэ Бадмацыреноватай алдуунүгэй Улымжиева шадамараар хэрэглэжэ шүүгээ. Хоёр уулзалгын hүүлээр Гармаева, Вагина, Улымжиева гэгшэд хоёр хоёр очкотой түрүүлжэ ябана.

Б. Цыденов,
мүрысөөнэй судья.

А. А. Громыко Вашингтон ерэбэ

ВАШИНГТОН, октябриин 17. (ТАСС). ООН-ой Генеральна Ассамблейн сессидэ хабаадажа байhан советскэ делегациие толгойлогшо СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Нью-Йоркhоо мүнөөдэр эндэ ерээ.

А. А. Громыко США-гай президент Дж. Кеннедитэй октябриин 18-да Сагаан байшан соо уулзаха юм.

Йеменэй сэрэгүүд дайсадтаа сохилто үгэнэ

КАИР, октябриин 17. (ТАСС). Санын радиогой мэдээсэлнүүдтэ үндэhэлэн МЕН агентство иигэжэ дамжуулна: Йеменэй зүүн хэлэ шадарай Аль-Джауф гэжэ районда Саудовска Аравиин сэрэгүүдэй хэhэн добтолгые Йеменэй Арабуудай Республикын сэрэгүүд үсэгэлдэр үдэшэ сухарюулан сохиhон байна.

Добтологшод, тэрэ тоодо хүлhэшэд, ехэ хохидолдо ороод, Саудовска Аравиин газар руу гэдэргээ сухарин оро-хо болоо.

Арад республикые дэмжэн...

КАИР, октябриин 17. (ТАСС). Сана соогуур, дүтэ шадарайнь hуурингуудаар ябаhанайнгаа hүүлээр Йеменэй премьер-министр ас-Саляль Каирай радиогой корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлээ:

Бүхы хараhан үзэhэн юумээрээ би hаналаа ханааб. Арад зоной ехэ патриотизм... бүхы бидэнэр хар... хараабди. Республи... тоогдоhон ушарые... хэжэ байлгаар угта... ээрхэг түримхэйшү... бидэниие нуга дара... хагүй гэжэ би итгэ...

Вашингтоной политикада Норвегиин правительство дурагүйдэнэ

ЛОНДОН, октябриин 17. (ТАСС). Кубада ашаа шэрэжэ абаашадаг Норвегиин суднануудта Холбоото Штадуудай hаад ушарuулха болоо hаань, Вашингтоной үмэнэ табигдаха асуудалые правительствамнай хаража үзэхэ гээд Норвегиин премьер-министр Э. Герхардсен мэдүүлээ гэжэ рейтер агентство дамжуулна.

Мүнөө хүсэндэ... сээнүүдэй ёhоор... болзорой дүүрэхэ... суднанууд... сажа шадаха бай... хардсен хэлээ.

Ред...
Ц. Ц. Ци...

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина... ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редактора... ответ. секретаря — 27-37. отделов: партийной жизни и... — 24-74, сельского хозяйства и советского строительства... промышленности, транспорта, информации — 35-18,... литературы и искусства — 34-05, писем и рабселькоров... отдел переводов и корректорская — 35-95, бухгалтерия... Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства... Бурятской АССР.

Н00586. Зак. №...